

وحیدعظیم‌نیا دبیر گروه اقتصاد

لایحه بودجه ۱۴۰۳ پس از رد کلیات در صحن علنی مجلس شورای اسلامی، حالا بدون تغییر سقف، پس از تغییرات در زمینه اصلاحات مرتبط با همخوانی با برنامه هفتم توسعه و همچنین همسان‌سازی حقوق بازنشستگان در صحن

علنی مجلس به رأی گذاشته و کلیات آن تصویب شد.

محوریت این لایحه رویکرد انقباضی در افزایش سقف

بودجه ۱۴۰۳ نسبت به بودجه ۱۴۰۲ و رویکرد مبارزه با

فرار مالیاتی و بودجه مبتنی بر تحقق بیش از ۶۰ درصد

منابع از طریق درآمدهای پایدار مالیاتی است. در صفحه

پیش‌رو به بررسی این موضوع پرداخته‌ایم.

۱۲ فراسو

گذار از بودجه نفتی به تنوع درآمدهای پایدار در بودجه ۱۴۰۳

گذار به سمت بودجه بدون نفت یک هدف استراتژیک برای بسیاری از کشورهای تولیدکننده نفت از جمله ایران است. هدف اصلی، تنوع بخشیدن به پایه به درآمد اقتصاد و تغییر اتکا از درآمدهای نفتی نوسان به منابع درآمد پایدار تر است. دستیابی به این امر مستلزم استفاده از منابع پایدار برای هزینه‌های جاری و سرس‌ماه‌گذاری مجسد در آمد حاصل از فروش دارایی‌های سرس‌ماه‌ای برای توسعه و کسب دارایی‌های سرس‌ماه‌ای جدید در اقتصاد است. سال مالی ۱۴۰۳ نشان‌دهنده دوره بسیار مهمی برای ایران در این گذار است که دولت گام‌های مهمی برای افزایش درآمدهای مالیاتی و اجرای اصلاحات ساختاری با هدف تحقق بودجه بدون نفت برداشته است.

■ ■ ■

فرار مالیاتی موضوع مهمی در هر اقتصادی است و ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست. فرار مالیاتی مالیات‌دهندگان بزرگ، به ویژه در بخش‌های شفاف و زیرزمینی اقتصاد، یکی از نگرانی‌های اصلی دولت ایران بوده است. دولت سیزدهم نیز به منظور کاهش وابستگی کشور به نفت و خنثی کردن اثرات تحریم‌ها، تمرکز خود را بر مبارزه با فرار مالیاتی گذاشته است. اصلاح ساختاری بودجه ۱۴۰۳ با هدف حرکت به سمت کاهش کسری تراز عملیاتی، به عنوان گامی مهم در دستیابی به بودجه بدون نفت برجسته شده است. با توجه به اینکه انتظار می‌رود بیش از ۶۲ درصد از درآمد کشور برای سال آینده از طریق درآمدهای مالیاتی پایدار ایجاد شود، مبارزه با فرار مالیاتی در تضمین درآمدهای مالیاتی پایدار بسیار مهم می‌شود. اقتصاد زیرزمینی در ایران به عنوان حوزه قابل توجهی که در آن فرار مالیاتی رخ می‌دهد، شناسایی شده است. برآوردهای بانک جهانی نشان می‌دهد که اقتصاد زیرزمینی حدود ۲۰ درصد از کل اقتصاد کشور را تشکیل می‌دهد. با این حال، ارقام غیر رسمی نشان می‌دهد که فرار مالیاتی در بخش زیرزمینی می‌تواند به ۳۵ درصد برسد. اگر این روند ادامه پیدا کند، اقتصاد زیرزمینی می‌تواند نزدیک به نیمی از اقتصاد ایران را تشکیل دهد. بنابراین رسیدگی به فرار مالیاتی در این بخش برای دستیابی به درآمدهای مالیاتی پایدار ضروری است. علاوه بر بخش زیرزمینی، فرار مالیاتی در بخش شفاف اقتصاد نیز رواج دارد. بسیاری از افراد و شرکت‌ها به عنوان مالیات‌دهندگان بزرگ شناخته شده‌اند اما روش‌های مختلفی برای فرار مالیاتی استفاده می‌کنند. این افراد و شرکت‌ها باید برای اصلاح نظام مالیاتی و افزایش درآمدهای مالیاتی مورد هدف قرار گیرند.

در میان مالیات‌دهندگان بزرگ در بخش شفاف، اینفلونسرها و هنرمندانی که درآمد قابل توجهی کسب می‌کنند به عنوان گروهی با سطوح بالایی از فرار مالیاتی شناسایی شده‌اند. با وجود تعداد کمی که دارند، تأثیر قابل توجهی بر درآمدهای مالیاتی دارند. عدم شفافیت دقیق در این بخش، فرار مالیاتی و راه‌های اینفلونسرها و هنرمندان آسان‌تر می‌کند. با شناسایی واسطه‌ها و تمرکز بر شفافیت جریان‌های مالی، مقامات مالیاتی می‌توانند به طور مؤثر از این قشر پرتراآمد آسان‌سازی مالیات‌ها با فرار مالیات دریافت کنند. سایر مشاغل خاص در اقتصاد ایران مانند آرایشگاه‌ها نیز دارای فرار مالیاتی بالایی هستند. ارقام مالیات سرانه برای مشاغل در این صنایع اغلب پایین است و میزان مالیات پرداخت‌شده با حقوق یک کارمند دولت قابل مقایسه است. با این حال، در آمد حاصل از این مشاغل بسیار بیشتر از مالیات پرداخت شده است. با هدف قرار دادن مشاغل و اصناف با درآمدهای کلان، مقامات مالیاتی می‌توانند از این نهادها مالیات بگیرند و درآمدهای مالیاتی را افزایش دهند.

مالیات‌دهندگان بزرگ صنعتی نیز با استفاده از معافیت‌های غیرضروری به فرار مالیاتی کمک می‌کنند. این معافیت‌ها درآمدهای دولت را کاهش می‌دهد و نیاز به اصلاح دارد. انگیزه‌های هدفمند باید برای اطمینان از درآمدهای مالیاتی پایدار طراحی و معافیت‌های غیر ضروری حذف شوند. در پایان، مبارزه با فرار مالیاتی از سوی مالیات‌دهندگان بزرگ در هر دو بخش شفاف و زیرزمینی اقتصاد ایران برای دستیابی به درآمدهای مالیاتی پایدار بسیار مهم است. اصلاح ساختاری دولت ایران در بودجه ۱۴۰۳ گامی در جهت درست با هدف کاهش کسری تراز عملیاتی و کاهش اتکا به نفت است. دولت با تمرکز بر شفافیت اقتصادی، شناسایی مالیات‌دهندگان بزرگ و اصلاح نظام مالیاتی می‌تواند به طور مؤثر با فرار مالیاتی مبارزه کند و درآمدهای مالیاتی را افزایش دهد. این امر به کاهش وابستگی اقتصاد به نفت و کاهش تأثیر تحریم‌ها بر زندگی مردم کمک می‌کند.

اقتصادسنجی

سرویس اقتصادی ۰۶۰۸۵۲۳۲

«جوان» رهیافت مالیاتی لایحه بودجه سال آینده را بررسی می‌کند

تور مالیاتی برای دانه‌درشت‌های فراری

گردش مالی بخش زیرزمینی و غیررسمی اقتصاد ایران به ۵۵۸ هزار میلیارد تومان در سال ۹۹ رسیده بود

باز طراحی شوند تا در این بخش از محل حذف معافیت‌های غیرضرور به درآمدهای پایدار مالیاتی افزوده شود. ■ **تحقق بودجه بدون اتکا به نفت از طریق** غلامرضا شریعتی اندرانی، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به فرار مالیاتی برخی از اصناف پر درآمد و مشاغل خاص و ایجاد بهره‌گیری از سامانه‌های هوشمند در مالیات ستانی از این بخش‌ها گفت: «درآمدهای مالیاتی یکی از درآمدهای مناسب و صحیح در تأمین منابع بودجه است.» وی با بیان اینکه باید هزینه‌های کشور از طریق درآمدهای مالیاتی تأمین شود، افزود: «اقتصاد کشور سال ۱۴۰۰ بیش از ۲۳ هزار میلیارد تومان وارزی داشته‌اند.

این موضوع بیانگر وجود حجم بالای ورودی در حساب اینفلونسرهاست که به راحتی با شناسایی واسطه‌ها و همچنین تمرکز بر شفافیت جریان مالی، مالیات از دانه درشت‌هاست.» در این بخش شریعتی بیان کرد: «در راستای اخذ مالیات از مشاغل خاص دیگر بخش اقتصاد ایران امکان اخذ مالیات از این مشاغل خاص با درآمدهای کلان وجود دارد. آمار و ارقام سرانه مالیاتی پرداختی برخی از مشاغل بسیار پایین است و به میزان مالیات پرداختی حقوق یک کارمند عادی دولت است. به طور مثال یکی از مشاغل که درآمد میلیاری دارند، آرایشگاه‌های زنانه هستند که سرانه پرداختی سالانه مالیاتی ۲۴ میلیون تومانی دارند ولی درآمد یک ساعت کارکرد آرایشگاه زنانه نیز از این میزان بیشتر است، بنابراین دومین بخش تمرکز بر مشاغل و اصناف با درآمدهای کلان و دانه‌درشت‌های با درآمدهای میلیاردی است.

در بخش نسوم نیز مؤدیان بزرگ صنعتی هستند که بسیاری از آنها از معافیت‌های غیرضرور موجود استفاده می‌کنند که این موضوع سبب کاهش درآمدهای دولت شده است و باید در بخش معافیت‌های غیرضرور اصلاحاتی انجام شود و همه مشوق‌ها مبتنی بر مشوق‌های هدفمند حرکت کنیم.

برخی نمایندگان موافق بودجه با اشاره به اینکه تلاش شده است فرار مالیاتی به حداقل برسد و بودجه ۱۴۰۳ یک بودجه ضد تورمی است، می‌گویند لایحه بودجه ۱۴۰۳ در مسیر حرکت به سمت اصلاح ساختار بودجه و کاهش کسری تراز عملیاتی است. برخی دیگر نیز در رابطه با اصلاحات ساختاری بودجه ۱۴۰۳ می‌گویند یکی از نقاط قوت بودجه ۱۴۰۳، حرکت به سمت اخذ مالیات برای هزینه‌های پایدار و کاهش وابستگی بودجه به نفت است که قطعاً قابل تقدیر است. همچنین کسری تراز عملیاتی در این بودجه بسیار کاهش یافته است که نشان از این دارد که بودجه به سمت تراز عملیاتی و در نتیجه بودجه بدون نفت حرکت کرده است.

یکی از نمایندگان در جریان بررسی کلیات بودجه ۱۴۰۳ در صحن علنی مجلس به مسئله فرار مالیاتی و رویکرد دولت در تحقق فرار مالیاتی اشاره کرد و گفت دولت به دنبال اخذ مالیات از فراریان بزرگ مالیاتی است و این اقدام در جهت ثبات بخشی به اقتصاد و حرکت به سمت تراز عملیاتی بودجه است که اقدام بسیار مهمی است، در بودجه سال جاری کسری تراز عملیاتی کاهش چشمگیری یافته است. اما محور کسیدی و مهمی که در صحبت‌های نمایندگان مجلس به عنوان نقطه قوت بودجه ۱۴۰۳ نیز ذکر شد، بحث مربوط به اصلاح ساختاری بودجه در حوزه حرکت به سمت کاهش کسری تراز عملیاتی به کمک اخذ مالیات از فراریان بزرگ مالیاتی است که موجب شده است بودجه ۱۴۰۳، یک بودجه بسیار مهم در جهت تحقق آرزوی دیرینه جدا شدن نفت از بودجه باشد تا جایی که بیش از ۶۲ درصد درآمدهای سال آتی کشور از محل درآمدهای پایدار مالیاتی تأمین خواهد شد.

رویکرد بعدی در این زمینه مقابله با فرار مالیاتی افراد و شرکت‌هایی است که در حال حاضر شناسایی نشده‌اند اما از انواع روش‌ها در جهت عدم تمکین مالیاتی و استفاده از فرار مالیاتی استفاده می‌کنند؛ از همین رو باید مؤدیان بزرگ و کلان در وهله اول در سال آتی شناسایی شوند تا با مبارزه با فرار مالیاتی دانه درشت‌ها بتوانیم به سمت تحول در نظام مالیاتی و افزایش درآمدهای مالیاتی حرکت کنیم.

۱۲ گفت‌وگو

عضو مجمع نمایندگان گیلان در گفت‌وگو با «جوان»:
مالیات واقعی از شرکت‌های بزرگ صنعتی و اصناف قدرتمند دریافت شود
عضو مجمع نمایندگان گیلان معتقد است شرکت‌های بزرگ صنعتی و اصناف قدرتمندی که از امکانات جمهوری اسلامی ایران استفاده کرده و دست به صادرات و واردات می‌زنند، حتماً باید مالیات خود را پرداخت کنند. نباید اجازه دهیم برخی از این افراد حقیقی و حقوقی با فرار مالیاتی موجب کاهش درآمد دولت در بودجه و تحمیل کسری بودجه و تورم به جامعه شوند. ■ ■ ■

تحقق بودجه بدون نفت یک وظیفه پیچیده اما ضروری برای پایداری اقتصادی ایران است. این هدف نیازمند رویکردی جامع است که شامل افزایش درآمدهای مالیاتی، اصلاح نظام مالیاتی، مبارزه با فرار

در این بخش سه دسته مؤدیان بزرگ دارای درآمدهای کلان و در حین حال فرار مالیاتی زیاد وجود دارد؛ دسته اول در قشر اینفلونسرها و هنرمندان با درآمدهای کلان هستند که از طریق تبلیغات و راه‌های دیگر به درآمدهای کلان دست

یافتند اما به دلیل عدم شفافیت دقیق در این بخش، بیشترین میزان فرار مالیاتی را دارند؛ این گروه از افراد که در سال جاری نیز به سمت اخذ مالیات از پایدار و کاهش وابستگی بودجه به نفت است که قطعاً قابل تقدیر است. همچنین کسری تراز عملیاتی در این بودجه بسیار کاهش یافته است که نشان از این دارد که بودجه به سمت تراز عملیاتی و در نتیجه بودجه بدون نفت حرکت کرده است. یکی از نمایندگان در جریان بررسی کلیات بودجه ۱۴۰۳ در صحن علنی مجلس به مسئله فرار مالیاتی و رویکرد دولت در تحقق فرار مالیاتی اشاره کرد و گفت دولت به دنبال اخذ مالیات از فراریان بزرگ مالیاتی است و این اقدام در جهت ثبات بخشی به اقتصاد و حرکت به سمت تراز عملیاتی بودجه است که اقدام بسیار مهمی است، در بودجه سال جاری کسری تراز عملیاتی کاهش چشمگیری یافته است. اما محور کسیدی و مهمی که در صحبت‌های نمایندگان مجلس به عنوان نقطه قوت بودجه ۱۴۰۳ نیز ذکر شد، بحث مربوط به اصلاح ساختاری بودجه در حوزه حرکت به سمت کاهش کسری تراز عملیاتی به کمک اخذ مالیات از فراریان بزرگ مالیاتی است و این اقدام در جهت ثبات بخشی به اقتصاد و حرکت به سمت تراز عملیاتی بودجه است که اقدام بسیار مهمی است، در بودجه سال جاری کسری تراز عملیاتی کاهش چشمگیری یافته است. اما محور کسیدی و مهمی که در صحبت‌های نمایندگان مجلس به عنوان نقطه قوت بودجه ۱۴۰۳ نیز ذکر شد، بحث مربوط به اصلاح ساختاری بودجه در حوزه حرکت به سمت کاهش کسری تراز عملیاتی به کمک اخذ مالیات از فراریان بزرگ مالیاتی است که موجب شده است بودجه ۱۴۰۳، یک بودجه بسیار مهم در جهت تحقق آرزوی دیرینه جدا شدن نفت از بودجه باشد تا جایی که بیش از ۶۲ درصد درآمدهای سال آتی کشور از محل درآمدهای پایدار مالیاتی تأمین خواهد شد.

رویکرد بعدی در این زمینه مقابله با فرار مالیاتی افراد و شرکت‌هایی است که در حال حاضر شناسایی نشده‌اند اما از انواع روش‌ها در جهت عدم تمکین مالیاتی و استفاده از فرار مالیاتی استفاده می‌کنند؛ از همین رو باید مؤدیان بزرگ و کلان در وهله اول در سال آتی شناسایی شوند تا با مبارزه با فرار مالیاتی دانه درشت‌ها بتوانیم به سمت تحول در نظام مالیاتی و افزایش درآمدهای مالیاتی حرکت کنیم.

همچنین مشاغل خاص دیگر بخش اقتصاد ایران هستند که فرار مالیاتی بالایی دارند و به راحتی امکان اخذ مالیات از این مشاغل خاص با درآمدهای کلان وجود دارد. آمار و ارقام سرانه مالیاتی پرداختی برخی از مشاغل بسیار پایین است و به میزان مالیات پرداختی حقوق یک کارمند عادی دولت است. به

طور مثال یکی از مشاغل که درآمد میلیاری دارند، آرایشگاه‌های زنانه هستند که سرانه پرداختی سالانه مالیاتی ۲۴ میلیون تومانی دارند ولی درآمد یک ساعت کارکرد آرایشگاه زنانه نیز از این میزان بیشتر است، بنابراین دومین بخش تمرکز بر مشاغل و اصناف با درآمدهای کلان و دانه‌درشت‌های با درآمدهای میلیاردی است.

در بخش نسوم نیز مؤدیان بزرگ صنعتی هستند که بسیاری از آنها از معافیت‌های غیرضرور موجود استفاده می‌کنند که این موضوع سبب کاهش درآمدهای دولت شده است و باید در بخش معافیت‌های غیرضرور اصلاحاتی انجام شود و همه مشوق‌ها مبتنی بر مشوق‌های هدفمند حرکت کنیم.

برخی نمایندگان موافق بودجه با اشاره به اینکه تلاش شده است فرار مالیاتی به حداقل برسد و بودجه ۱۴۰۳ یک بودجه ضد تورمی است، می‌گویند لایحه بودجه ۱۴۰۳ در مسیر حرکت به سمت اصلاح ساختار بودجه و کاهش کسری تراز عملیاتی است. همچنین کسری تراز عملیاتی در این بودجه بسیار کاهش یافته است که نشان از این دارد که بودجه به سمت تراز عملیاتی و در نتیجه بودجه بدون نفت حرکت کرده است.

یکی از نمایندگان در جریان بررسی کلیات بودجه ۱۴۰۳ در صحن علنی مجلس به مسئله فرار مالیاتی و رویکرد دولت در تحقق فرار مالیاتی اشاره کرد و گفت دولت به دنبال اخذ مالیات از فراریان بزرگ مالیاتی است و این اقدام در جهت ثبات بخشی به اقتصاد و حرکت به سمت تراز عملیاتی بودجه است که اقدام بسیار مهمی است، در بودجه سال جاری کسری تراز عملیاتی کاهش چشمگیری یافته است. اما محور کسیدی و مهمی که در صحبت‌های نمایندگان مجلس به عنوان نقطه قوت بودجه ۱۴۰۳ نیز ذکر شد، بحث مربوط به اصلاح ساختاری بودجه در حوزه حرکت به سمت کاهش کسری تراز عملیاتی به کمک اخذ مالیات از فراریان بزرگ مالیاتی است که موجب شده است بودجه ۱۴۰۳، یک بودجه بسیار مهم در جهت تحقق آرزوی دیرینه جدا شدن نفت از بودجه باشد تا جایی که بیش از ۶۲ درصد درآمدهای سال آتی کشور از محل درآمدهای پایدار مالیاتی تأمین خواهد شد.

۱۲ گفت‌وگو

عضو مجمع نمایندگان گیلان در گفت‌وگو با «جوان»:
مالیات واقعی از شرکت‌های بزرگ صنعتی و اصناف قدرتمند دریافت شود
عضو مجمع نمایندگان گیلان معتقد است شرکت‌های بزرگ صنعتی و اصناف قدرتمندی که از امکانات جمهوری اسلامی ایران استفاده کرده و دست به صادرات و واردات می‌زنند، حتماً باید مالیات خود را پرداخت کنند. نباید اجازه دهیم برخی از این افراد حقیقی و حقوقی با فرار مالیاتی موجب کاهش درآمد دولت در بودجه و تحمیل کسری بودجه و تورم به جامعه شوند. ■ ■ ■

تحقق بودجه بدون نفت یک وظیفه پیچیده اما ضروری برای پایداری اقتصادی ایران است. این هدف نیازمند رویکردی جامع است که شامل افزایش درآمدهای مالیاتی، اصلاح نظام مالیاتی، مبارزه با فرار

مالیات و جلوگیری از فرار مالیاتی باید به شفاف‌سازی گردش پول در کشور توجه جدی داشته باشیم. حال چه گردش پول خرد و چه گردش پول کلانی که بین بانک‌ها، صرافی‌ها و اصنافی و هر جایی که پول در آن گردش دارد، وجود دارد. از این رو دولت باید سازوکاری ایجاد کند که هر فعل و انفعال پولی دقیق مشخص شود.»

وی ادامه داد: «در دو سال اخیر، اقدامات مهمی در جهت کاهش فرار مالیاتی و شفافیت جریان و گردش مالی در کشور انجام شده است و با اصلاحات اخیر و اقدامات مناسب سازمان امور مالیاتی می‌توانیم به هدف خود یعنی تحقق بودجه مبتنی بر مالیات برسیم.»

این عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در رابطه با تحقق بودجه بدون اتکا به نفت از طریق مبارزه با مؤدیان بزرگ دارای فرار مالیاتی اظهار کرد: «فراریان مالیاتی بزرگ و دانه درشت، اصلی‌ترین هدف مبارزه با فرار مالیاتی خواهند بود که با شفافیت گردش پول و همچنین تمرکز بر تقاطع‌گیری داده‌ها به راحتی می‌توانیم فرار مالیاتی را به حداقل برسانیم و از این طریق به سمت تحقق بودجه بدون اتکا به نفت برویم.»

شریعتی ادامه داد: «وقتی گردش پول مشخص شود ما دیگری می‌دانیم پول از کجا به دست می‌آید و هر فردی که در جمهوری می‌توانیم به اخذ مالیات در آن بخش رجوع و حق و حقوق بیت‌المال را از آن پول جبران کنیم.»

این نماینده مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: «بر ضرورتی که در جمهوری اسلامی فعالیت تجاری و فعالیت دیگری دارد باید مالیاتش وصول شود، بنابراین دولت باید سازوکاری ایجاد کند تا نظارت خوبی بر درگاه‌های پولی افراد جهت اخذ مالیات ایجاد شود.»

وی تأکید کرد: «هرگونه شفاف‌سازی گردش پول باید از طریق سامانه‌های هوشمند مد نظر قرار گیرد تا به درستی رصد شود که نظام پرداختی‌ها و کلان و سرنانه پرداختی مالیات با پین است؛ از این جمله افراد می‌توان به فرار مالیاتی برخی شرکت‌های بزرگ و همچنین اجرای کامل سامانه مؤدیان در این دولت به وقوع خواهد پیوست.»

■ **تمرکز سازمان امور مالیاتی بر جلوگیری از فرار مالیاتی مؤدیان بزرگ و اصناف پر درآمد**
حسین محمد صالحی دارانی، عضو مجمع نمایندگان اسفهان نیز در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به اهمیت جلوگیری از فرار مالیاتی مؤدیان بزرگ و اصناف پر درآمد و ایجاد بهره‌گیری از سامانه‌های هوشمند در مالیات ستانی از این بخش‌ها گفت: «در مواجهه با برخی از این امور قوانین لازم را پیش‌بینی کرده‌ایم و باید اقدامات لازم صورت پذیرد.»

وی افزود: «راه‌های وصول مالیات می‌تواند به شکل‌های مختلف صورت گیرد و در این زمینه اجرای کامل سامانه مؤدیان محور اصلی شفافیت اقتصادی در جهت تحقق مبارزه با فرار مالیاتی به

صورت هوشمند داده محور است.»

غلامرضا شریعتی اندرانی

عضو کمیسیون عمران مجلس

فراریان مالیاتی بزرگ و دانه درشت، اصلی‌ترین هدف مبارزه با فرار مالیاتی خواهند بود که با شفافیت گردش پول و همچنین تمرکز بر تقاطع‌گیری داده‌ها به راحتی می‌توانیم فرار مالیاتی را به حداقل برسانیم و از این طریق به سمت تحقق بودجه بدون اتکا به نفت برویم

صورت هوشمند داده محور است.»

این نماینده تأکید کرد: «در شهرهای بزرگ شاهد هستیم که برخی از مشاغل خاص و اصناف پر درآمد بدون پرداخت مالیات به دنبال انواع و اقسام روش‌ها برای عدم پرداخت مالیات هستند. وقتی به یک پزشک مراجعه می‌کنید، می‌بینید مطب این پزشک با کارتخوان ندارد یا دستگاه کارتخوان قطع است و این مسئله در اکثر حرفه‌ها اعم از بدکی فروش و لابلا فروش رخ می‌دهد و به نوعی فرار مالیاتی صورت می‌گیرد و با تکیه بر سامانه مؤدیان و شفافیت مالی حاصل از آن مشکلات این حوزه به طور کل حذف خواهد شد.»

صالحی دارانی افزود: «به واقع قانون مصوب مجلس در زمینه پایه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در صورت اجرای کامل می‌تواند مشکلات در این بخش را به حداکثر برساند.»

وی ادامه داد: «سامانه مؤدیان یکی از کلیدی‌ترین و مهم‌ترین محورهای تحقق مبارزه با فرار مالیاتی است که باید سریعاً به صورت کامل اجرایی شود تا بستر فرار مالیاتی برچیده شود.»

صالحی دارانی بیان کرد: «بنابراین سازمان امور مالیاتی باید سیستم‌های هوشمند خود را به نحوی سازماندهی کند که جلوی فرارهای مالیاتی گرفته شود. محوریت اصلی تحول در درآمدهای مالیاتی نیز برخورد بسا مؤدیان با درآمدهای کلان و سرنانه پرداختی مالیات پایین است؛ از این جمله افراد می‌توان به فرار مالیاتی برخی شرکت‌های بزرگ و همچنین مشاغل و اصناف پر درآمد اشاره کرد که باید سازمان امور مالیاتی در سنال آتی با تکیه بر اجرای سامانه مؤدیان و اصلاح مالیات‌ها به سمت جلوگیری از فرار مالیاتی مؤدیان بزرگ و اصناف پر درآمد برود و مبارزه با فرار مالیاتی را وارد فاز جدیدی کند.»

■ **جمع بندی**
تمرکز بر مقابله با فرار مالیاتی مبتنی بر مؤدیان بزرگ و دانه درشت‌ها در بخش شفاف و زیرزمینی اقتصاد، محوریت اصلی اصلاح ساختاری بودجه ۱۴۰۳ است که می‌تواند گامی بزرگ در جهت تحقق بودجه بدون نفت باشد که مقدمه خنثی کردن اثر تحریم بر زندگی مردم و کاهش وابستگی بودجه به نفت خواهد بود.

مؤدیان مالیاتی می‌تواند در امور مربوطه کمک‌رسان باشد و این موارد در قوانین به خوبی منعکس شده است. احمدی نماینده در رابطه با لزوم مقابله با فرار مالیاتی در جهت افزایش درآمدهای دولت در بودجه و جلوگیری از کسری بودجه و تورم در جامعه اظهار کرد: شرکت‌های بزرگ صنعتی و اصناف قدرتمندی که از امکانات جمهوری اسلامی ایران استفاده کرده و دست به صادرات و واردات می‌زنند، حتماً باید مالیات خود را پرداخت کنند. نباید اجازه دهیم برخی از این افراد حقیقی و حقوقی با فرار مالیاتی موجب کاهش درآمد دولت در بودجه و تحمیل کسری بودجه و تورم به جامعه شوند.